

ชื่อวิทยานิพนธ์ : การประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท ๔ ของบุคลาการเพื่อการบริหารจัดการ
 อบต. อำเภอดำรงวิทยะปาลัย จังหวัดพิจิตร
 ผู้วิจัย : พระธีรวัฒน์ จรณธมโม (คณิศรพัชร)
 ปริญญา : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (พระพุทธศาสนา)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

: พระครูสิริรัตนานันท์, รศ.,ดร.
 ป.ธ.๕ , พธ.บ. (ภาษาอังกฤษ),
 พธ.ม. (ปรัชญา), Ph.D. (Philosophy)
 : พระครูพิพิธธรรม, ดร.
 พธ.บ. (ปรัชญา), กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว),
 ศน.ด. (พุทธศาสนศึกษา)

วันสำเร็จการศึกษา :/...../๒๕๖๐

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ๑) เพื่อศึกษาสภาพการของ อบต. อำเภอดำรงวิทยะปาลัย จังหวัดพิจิตร ๒) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบทัศนะของบุคลากรต่อการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท ๔ เพื่อการบริหารจัดการ อบต. อำเภอดำรงวิทยะปาลัย จังหวัดพิจิตร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ๓) เพื่อศึกษาแนวทางการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท ๔ ของบุคลาการไปใช้เพื่อการพัฒนาการบริหารจัดการ อบต. อำเภอดำรงวิทยะปาลัย จังหวัดพิจิตร จะเป็นวิธีการวิจัยแบบผสมผสาน (Mix Research) โดยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่บุคลากรที่ปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอดำรงวิทยะปาลัย จังหวัดพิจิตร ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้แก่ข้าราชการประจำและลูกจ้างจำนวน ๑๒๐ คน ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า

อบต.อำเภอดำรงวิทยะปาลัย มีทั้งหมด ๖ แห่ง คือ อบต. ตำบลวัดโบสถ์ อบต.ท่างาม อบต. ท่อแท้ อบต.บ้านยาง อบต.หินลาด และ อบต.คันไช้ ซึ่งในแต่ละ อบต. มีการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท ๔ เหมือนกัน ดังนี้

ด้านการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท ๔ ของบุคลาการเพื่อการบริหารจัดการ อบต. อำเภอดำรงวิทยะปาลัย จังหวัดพิจิตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละด้าน คือ ด้าน

ฉันทะ วิริยะ จิตตะ และวิมังสา พบว่า การประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท ๔ ของบุคลากรเพื่อการบริหารจัดการ อบต.ในอำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก อยู่ในระดับมากทุกด้าน

ด้านผลการเปรียบเทียบ การประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท ๔ เพื่อการบริหารจัดการ อบต. อำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก โดยจำแนกตามข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลพบว่า บุคลากรที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และรายได้ต่อเดือน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ดังนั้น จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

ด้านปัญหาและอุปสรรคในการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท ๔ พบว่ามีปัญหาและอุปสรรค คือ การทำงานในบางครั้งผู้บังคับบัญชาจะไม่ฟังข้อเสนอของบุคลากร บุคลากรขาดการพัฒนา บุคลากรควรเอาใจใส่ในหน้าที่ของตนเองที่ได้รับมอบหมาย อีกทั้งบุคลากรบางส่วนไม่ค่อยใช้ปัญญา พิจารณาใคร่ครวญหาเหตุผล ดังนั้น จึงทำให้การประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท ๔ ภายในองค์กรไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์เท่าที่ควร ข้อเสนอแนะมีดังนี้ ๑. ด้านฉันทะ บุคลากรที่ปฏิบัติงานควรมีการยอมรับ การติชม ของผู้มาใช้บริการว่าดีหรือไม่ดี ควรปรับปรุงในด้านใดบ้าง อีกทั้งพร้อมที่จะปฏิบัติหน้าที่ของตนเองสุดอย่างความสามารถ ๒. ด้านวิริยะ บุคลากรควรมีความพยายามในการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเร่งด่วน พร้อมทั้งอุทิศเวลาเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม ๓. ด้านจิตตะ เมื่อมอบหมายงานต่างๆแล้ว บุคลากรควรเอาใจใส่ในงานนั้น เพื่อเป็นที่ยอมรับของเพื่อนร่วมงานและผู้มาติดต่องาน ๔. ด้านวิมังสา การทำงานทุกครั้งนั้นมักมีอุปสรรคนานาประการ เพราะฉะนั้น บุคลากรควรปรับปรุงให้เข้ากับสถานการณ์อยู่เสมอ เพื่อประโยชน์ส่วนรวม เพื่อประสานร่วมกันในการปฏิบัติงาน